

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ИНСПЕКЦИЈЕ ЗА ТРАНСПОРТ ОПАСНЕ РОБЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

Увод

Овлашћења за инспекцијски надзор инспекцији за транспорт опасне робе дата су у члановима 16. и 61. Закона о транспорту опасне робе ("Службени гласник РС ", бр. 104/2016, 83/2018 и 10/2019).

Инспекцијски надзор над применом овог закона, прописа донетих на основу овог закона и прописа из члана 4. став 1. овог закона врши министарство преко инспектора према члану 62. Закона о транспорту опасне робе на подручју Републике Србије за друмски, железнички и водни саобраћај.

Исто тако у Поглављима 1.8 Европских споразума о транспорту опасне робе у друмском, железничком и на унутрашњим пловним путевима ADR/RID/ADN о контролним и другим подстицајним мерама за примену безбедносних захтева дају се овлашћења за административне контроле опасне робе надлежним органима уговорних страна да могу на својој територији у свако доба да изврше контролу и на лицу места да провере, да ли су захтеви који се односе на транспорт опасне робе испуњени, укључујући и оне из 1.10.1.5 који се односе на контролу безбедности.

Према Правилнику о унутрашњој организацији и систематизацији Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре предвиђено је да се инспекцијски надзор транспорта опасне робе врши у оквиру Сектора за инспекцијски надзор кроз унутрашњу организациону јединицу Одељења за инспекцијске послове транспорта опасне робе.

У Одељењу за инспекцијске послове транспорта опасне робе обављају се послови који се односе на: инспекцијски надзор над спровођењем Закона о транспорту опасне робе и прописа донетих на основу тог закона и закона из области инспекцијског надзора; подношење пријава; предузимање мера утврђених законом и подзаконским прописима, као и други послови из делокруга Одељења.

Послови из делокруга Одељења за инспекцијске послове транспорта опасне робе обављају се у седишту Министарства и у:

1. Подручној јединици широј од подручја управног округа за Колубарски, Мачвански, Моравички и Златиборски управни округ, са седиштем у **Ужицу**;
2. Подручној јединици широј од подручја управног округа за Рашки, Расински, Шумадијски и Поморавски управни округ, са седиштем у **Краљеву**;
3. Подручној јединици широј од подручја управног округа за Браничевски, Подунавски, Борски и Зајечарски управни округ и за територијално подручје Лучких капетанија Смедерево, Велико Градиште, Кладово и Прахово, са седиштем у **Пожаревцу**;
4. Подручној јединици широј од подручја управног округа за Нишавски, Топлички, Пиротски, Јабланички и Пчињски управни округ, са седиштем у **Нишу**;
5. Подручној јединици широј од подручја управног округа за Сремски, Јужнобачки, Западнобачки и Севернобачки управни округ и за територијално подручје Лучких капетанија Нови Сад, Бездан и Апатин са седиштем у **Новом Саду**;

Активности Одељења за инспекцијске послове транспорта опасне робе у 2022. години

Табела 1: Табеларни приказ постигнутих резултата рада инспекције за транспорт опасне робе

Активност	Број предмета (јан – децембар 2022) 3 инспектора
Укупан број предмета у раду	589
Укупан број редовних инспекцијских надзора	500
Укупан број ванредних инспекцијских надзора	89
Број сачињених записника	568
Донето решења	0
Сачињено службених белешки	26
Број дописа	66
Број захтева за покретање прекршајних пријава	79
Број поднетих пријава за привредни преступ	0
Број поднетих кривичних пријава	3

У извештајном периоду према видовима саобраћаја у 2022. години 338 предмета се односило на друмски, 244 на железнички и 7 на водни саобраћај у транспорту опасне робе.

Годишњи извештај о раду садржи детаљан извештај инспекцијског надзора Одељења за инспекцијске послове транспорта опасне робе у спровођењу инспекцијског надзора на подручју Републике Србије за 2022. годину. Извештај је сачињен у складу са чланом 44. Закона о инспекцијском надзору.

1. Број спречених или битно умањених вероватних настанака штетних последица по законом заштићена добра, права и интересе

Што се тиче превентивног рада инспекције за транспорт опасне робе је кроз учествовање на састанцима са групацијама учесника у транспорту опасне робе, именованим телима за оцењивање усаглашености и контролу возила, покретне опреме под притиском, групацијама учесника у транспорту организованих преко привредних комора и другим организацијама којима је транспорт опасне робе делатност које организује Одсек за транспорт опасне робе превентивно смо упозоравали учеснике у транспорту опасне робе на негативне појаве и упознавали их са изменама техничких прописа и обавезама као учесника у транспорту опасне робе.

Инспекција за транспорт опасне робе је у оквиру укупно изречених мера изрекла 69 превентивних мера према надзираним субјектима који су након изречених мера усагласили своје пословање са законима и подзаконским актима у транспорту опасне робе.

На овај начин битно је умањен број спречених и вероватних настанка штетних последица.

2. Обавештавање јавности, пружање стручне и саветодавне подршке

Објављивањем важећих прописа, планова инспекцијског надзора, контролних листа и појединих карактеристичних примера незаконитог и неправилног поступања надзираних субјеката у друмском, железничком и водном саобраћају са Записницима о инспекцијским надзорима и наложеним мерама на интернет страници Одсека за транспорт опасне робе и

Министарства вршено је **обавештавање јавности** и превенција у спречавању оваквих поступања код других учесника у транспорту опасне робе, те је остварена јавност рада инспекције.

Исто тако превентивно смо пружали **стручну и саветодавну подршку** надзираном субјекту на лицу места, телефонским путем или путем електронске поште пружањем објашњења и одговора на питања учесника у транспорту опасне робе.

Инспекција за транспорт опасне робе обавила је у току 2022. године извршила **11 стручних саветодавних посета** и надзираним субјектима издала дописе са препорукама о исправљању пропуста и недостатака уочених у службеној саветодавној посети.

3. Ниво усклађености пословања и поступања надзираних субјеката са законом и другим прописом

У складу са чланом 8. Закона о инспекцијском надзору урађена је анализа на основу које је утврђено који надзирани субјекти су остварили највећи степен усклађености пословања и поступања са законом и другим прописом, као и надзирани субјекти који нису уопште остварили усклађеност пословања и поступања са законом и другим прописом, а која је објављена на интернет страници инспекције. Процењен је средњи ризик на основу анализе контролних листи надзираних субјеката код којих су инспектори извршили инспекцијски надзор.

Што се тиче нивоа усклађености пословања и поступања надзираних субјеката са законом и другим прописом од укупног броја надзираних субјеката код **124** надзираних субјекта које утврђено је да нису остварили усклађеност пословања и поступања са законом и другим прописом, а што представља процентуално 21%, а што је утврђено кроз контролне листе.

4. Број откривених и отклоњених или битно умањених насталих штетних последица по законом заштићена добра, права и интересе

Кроз редовне, ванредне и превентивне инспекцијске надзоре изречено је укупно **232** мере управљене према надзираним субјектима које су одређене и које се могу изрицати надзираним субјектима, учесницима у транспорту опасне робе, према Закону о транспорту опасне робе и то:

- **73** превентивних мера;
- **151** мера за отклањање незаконитости и неправилности;
- **8** посебних мера забране коришћења средстава за транспорт опасне робе, покретне опреме под притиском или вршење активности у транспорту опасне робе.

Кроз изречене мере откривен је и спречен је настанак штетних последица у **126** случаја и остварена функција инспекције у корективном деловању.

Инспекција за транспорт опасне робе поднела је у 2022. години **79** захтева за покретање прекршајних поступака и **3** кривичне пријаве против надзираних субјеката.

5. Број утврђених нерегистрованих субјеката и мере спроведене према њима

Инспекција је, у склопу табеларно наведених активности, вршила и **контрола евентуалних нерегистрованих субјектата** кроз контролу лиценци, дозвола, одобрења, сагласности и решења за обављање делатности и дела послова које документе издају други надлежни органи и министарства, о чему су редовно сачињавани Извештаји о извршеном надзору над нерегистрованим субјектима и субјектима из члана 33. став 2. Закона о инспекцијском надзору Јединица за подршку - Координационој комисији Министарство државне управе и локалне самоуправе. Приликом инспекцијског надзора није нађен учесник у транспорту

опасне робе који би се према наведеном законском пропису могао сматрати нерегистрованим.

6. Мере предузете ради уједначавања праксе инспекцијског надзора

Уједначавање праксе је вршено кроз увођење и сачињавање контролних листа предвиђених прописима ЕУ, међународним споразумима и Законом о инспекцијском надзору, постигнута је уједначеност у инспекцијској контроли ове области и подизање нивоа и свести код свих учесника у транспорту опасних материја о обавезама у транспортним радњама, те правна сигурност и предвидивост у контроли кроз транспарентност обима и врста контрола објављивањем на интернет страници инспекције.

У предметима инспекцијског надзора сачињено је укупно **500 контролних листи** било општих услова потрених за рад учесника у транспорту опасне робе (пошиљаоца, превозника, примаоца, пуниоца, истовариоца и др.) било контролних листи за средстава за обављање транспорта опасне робе (друмских возила цистерни, железничких кола цистерни и бродова танкера и бродова за расути терет).

7. Остварење плана и ваљаности планирања инспекцијског надзора

Инспекција за транспорт опасне робе је у извештајном је у оквиру своје активности извршила **500 редовних инспекцијских надзора**, у складу са су планом рада за 2022. годину, за сва три вида саобраћаја и то кроз послове инспекцијског надзора: обавеза за све учеснике у транспорту опасне робе у друмском саобраћају, железничком и водном саобраћају, обавеза учесника у погледу амбалаже, посуде под притиском или цистерне – покретна опрема под притиском, обавеза учесника у саобраћају у погледу друмских возила за транспорт опасне робе, железничких кола цистерни и бродова, услова у погледу стручног кадра и стручног оспособљавања запослених за обављање транспорта опасне робе, обавеза учесника у погледу планова безбедности и ванредног догађаја, обавеза учесника у погледу прибављања дозвола за транспорт одређеног опасног терета и обавештавања о транспорту, посебних обавеза појединих учесника у транспорту опасне робе, контролом возила, кола цистерни бродова, опреме и транспортне документације за транспорт опасног терета, произвођача амбалаже, покретне опреме под притиском, односно цистерне, инспекцијски надзор именованих тела за спровођење поступка оцењивања усаглашености амбалаже, покретне опреме под притиском, односно цистерне, железничких кола и бродова.

Поред редовне активности инспекција је извршила укупно **89 ванредних инспекцијских надзора** који су се односили на ванредне догађаје у транспорту опасне робе, поступања по пријавама грађана и правних лица, Муп-а – саобраћајне полиције и на сопствени захтев надзираних субјеката.

Инспекција је пратила ванредне догађаје у сва три вида саобраћаја у којима је долазило до саобраћајних незгода, удеса и цурења опасних материја и налагала хитне мере ради спречавања или отклањања непосредне опасности по живот лица или загађење животне средине, а о чему се води посебна евиденција према законској обавези извештавања Европској комисији и Народној скупштини Републике Србије према члану 74. став 2. Закона о транспорту опасне робе робе и према Европским споразумима о међународном транспорту опасних роба у друмском, железничком и унутрашњим пловним путевима (ADR/RID/ADN). Евидентирано је укупно **29 предмета ванредних догађаја** у сва три вида саобраћаја и поступано у свим предметима у ванредним догађајима о којима је инспекција сазнала било преко средстава јавног информисања било по пријавама МУП-а- саобраћајне полиције или по пријавама самих учесника у транспорту опасне робе о ванредним догађајима. Највећи број ванредних догађаја односио се на железнички саобраћај.

Исто тако инспекција је у **60 предмета** вршила ванредне инспекцијске надзоре и поступала по пријавама грађана, правних лица и по сопственом захтеву самих надзираних субјеката и на основу властите иницијативе када је проценом ризика било неопходно да се, сагласно делокругу инспекције, предузму хитне мере ради спречавања или отклањања непосредне опасности по живот или здравље људи, имовину и заштиту животне средине.

Однос редовних и ванредних инспекцијских надзора кретао се у оквиру планираног. Процентуални однос редовних и ванредних надзора у укупном броју инспекцијских надзора је **85% редовних и 15% ванредних**.

Инспекција је у **5 случаја** вршила **мешовити инспекцијски надзор** истовремено као редован и ванредан надзор код истих надзираних субјекта јер се предмет редовног и ванредног инспекцијског надзора делимично поклапао и био повезан.

Инспекција је користила у извештајном периоду **5 допунских налога** за инспекцијски надзор.

Инспекција је укупно извршила **589 инспекцијских надзора** и **остварила годишњи план** од **505 планираних инспекцијских надзора** у 2022. години.

8. Ниво координације инспекцијског надзора са инспекцијским надзором кога врше друге инспекције

Што се тиче **нивоа координисаних надзора** са инспекцијским надзором кога врше друге инспекције инспекција је према плану инспекцијских надзора остваривала месечне координиране заједничке контроле са Полицијским управама саобраћајне полиције МУП-а у контроли и прегледу друмских возила намењених за транспорт опасне робе и Управом Царина Републике Србије у контроли покретне опреме под притиском код увоза гасова за хлађење из класе 2 опасне робе. Исто тако планиране су и вршене заједничке контроле са Инспекцијом за безбедност железничког саобраћаја и Инспекцијом за безбедност водног саобраћаја у оквиру Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

9. Материјални, технички и кадровски ресурси које је инспекција користила у вршењу инспекцијског надзора

Материјални, технички и кадровски ресурси инспекције за послове транспорта опасне робе у 2022. години:

Табеларни приказ људских и материјалних ресурса:

Руководилац инспекције	1
Инспектора	5
Службени аутомобил	1 возило ФИАТ ТИПО произведена 2018. године
Службени чамац	по потреби користи се чамац која припада инспекцији за безбедност пловидбе
Опрема	4 лаптоп рачунара, 2 мобилна штампача, 4 мобилна телефона, 6 десктоп рачунара, 3 фотоапарата

10. Придржавање рокова прописаних за поступање инспекције

Инспекција за транспорт опасне робе, у извештајном периоду, поштовала је и придржавала се рокова предвиђених за инспекцијски надзор.

11. Законитости управних аката донетих у инспекцијском надзору

Што се тиче законитости донесених аката инспекције није било покренутих управних спорова поводом одлука инспекције.

12. Поступање у решавању приговора и притужби на рад инспекције

У извештајном периоду била је једна притужба на рад инспекције за транспорт опасне робе, а у којем поступању нису нађене неправилности инспекције.

13. Програми стручног усавршавања које су похађали инспектори

У 2022. години два инспектора су положила испит за инспектора код Министарства државне управе и локалне самоуправе, а у складу за захтевима за стручну оспособљеност инспектора према законским прописима о транспорту опасне робе треба да положи испит и стекну Сертификат саветника за безбедност у транспорту опасне робе у друмском и железничком саобраћају, а према обавези из члана 62. став 6. Закона о транспорту опасне робе, да би могли самостално да обављају посао инспектора.

1. У току 2022. години руководилац инспекције и инспектори у инспекцији за транспорт опасне робе су присуствоваоли **обукама стручног усавршавања** организованог у оквиру НАЈУ и то:

- 1) „Ка ефикасним инспекцијама“ од 24. до 26.10.2022. - 2 инспектора“;
- 2) „Успешно комуницирање“ дана 26.10.2022. - 1 инспектор;
- 3) „Основи управљачке одговорности“ дана 06.12.2022. – руководилац инспекције;
- 4) Самостална онлине обука „Успешно комуницирање“ дана 14.12.2022 – 19.12.2022. године - 1 инспектор;

14. Иницијативе за измене и допуне закона и других прописа

Инспекција је кроз давање стручних мишљења на нацрте подзаконских и законских аката учествовала у **иницијативама за измене и допуне закона и других прописа**.

15. Мере и провере предузете у циљу потпуности и ажурности података у информационом систему

Инспекција води **евиденције** по Закону о инспекцијском надзору у електронској форми која се недељно и месечно ажурира. исто тако води се евиденција и стање предмета по Закону о управном поступку и интерним правилима министарства ради потребе извештавања. Инспекција у свом раду користи више регистара и службених евиденција које воде други државни органи и који јој користе у идентификовању нерегистрованих субјеката и у другим службеним подацима неопходним у раду, а које ажурира и проверава свакодневно.

16. Стање у области извршавања поверених послова инспекцијског надзора

Инспекција за транспорт опасне робе **нема поверене послове** инспекцијског надзора и надлежна је на целој територији Републике Србије за послове инспекцијског надзора

транспорта опасне робе у друмском, железничком и на унутрашњим пловним путевима у водном саобраћају.

17. Исходи поступања правосудних органа по захтевима за покретање прекршајног поступка, пријавама за привредни преступ и кривичним пријавама које је поднела инспекција

Што се тиче исхода поступака код правосудних органа код прекршајних и пријава за привредни преступ, које је инспекција поднела у овом и ранијем извештајном периоду против правних лица, одговорних лица и физичких лица, у току 2022. процесуирано је 90 предмета у којима је у 81 предмету донета осуђујућа пресуда и изречене новчане казне у укупном износу од 5.034.000 динара и 7 опомена, а у 7 предмета донесена су решења о обустављању прекршајног поступка због апсолутне застарелости вођења поступка, те у 2 предмета ослобађајућа пресуда, а што је свакако утицало, поред ефекта у буџету, превентивно на понашање и поштовање безбедносних захтева код учесника у транспорту опасне робе почев од возача возила за транспорт опасне робе до привредних друштава и одговорних лица у њима.

Начелник Одељења за инспекцијске
к послове транспорта опасне робе

Владо Божићевић

Преглед постављених радних циљева инспектора и збирни приказ њиховог извршавања

Радни циљевни	Реализовано/није реализовано (образложење)
1. Реализовани годишњи планови инспекцијског надзора у обиму од 90% у оквиру редовних инспекцијских прегледа.	Реализовано – у 2022. години извршено 589 инспекцијских надзора, а планирано 505
2. Извршити најмање 10 саветодавних посета	Реализовано – у 2022. години извршено 11 стручних саветодавних посета
3. Израђени оперативни, месечни и годишњи планови као и друге врсте извештаја у прописаним роковима	Реализовано – у 2022. израђени месечни, недељни и годишњи план те недељни, месечни, квартални и годишњи извештаји о раду инспекције
4. Унапређене компетенције инспектора у области инспекцијског надзора кроз специјализоване обуке које су инспектори похађали у трајању од најмање 1 обуке на НАЈУ, по инспектору до краја 2022. године	Реализовано – у 2022. години унапређене су компетенције инспектора кроз специјализоване обуке НАЈУ и то: 1) „Ка ефикасним инспекцијама“ од 24. до 26.10.2022. - 2 инспектора“; 2) „Успешно комуницирање“ дана 26.10.2022. -1инспектор; 3) „Основи управљачке одговорности“ дана 06.12.2022. – руководиоца инспекције; 4) Самостална онлине обука „Успешно комуницирање“ дана 14.12.2022 – 19.12.2022. године - 1 инспектор;
5.Извршити инспекцијски надзор најмање 6 бродова намењених за транспорт опасне робе на унутрашњим пловним путевима обзиром на нове измењене техничке прописе ADN у погледу услова за танкере	Реализовано – у 2022. години извршен инспекцијски надзор 7 танкера за превоз опасне робе